

Historia

Krótką historia Gminy Prażmów

Nałęcz

BELINA

Pierwsze wzmianki o Prażmowie oraz znajdującej się tu parafii pochodzą z początku XV wieku. Od roku 1468 do 1768 właścicielami Prażmowa i okolicznych miejscowości był ród Prażmowskich herbu Belina. Z tego rodu pochodził między innymi Mikołaj Prażmowski – arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski. Kolejnymi właścicielami dóbr prażmowskich – do końca XVIII wieku była rodzina Roztworowskich herbu Nałęcz. Na początku wieku XIX Prażmów kupił Piotr Czołchański herbu Sas, pięć lat później Wilhelm Antoni von Klewitz. Od 1805 roku przez sto lat Prażmów należał do rodziny Ryxów herbu Pierścień, w XX wieku kilkakrotnie zmieniał właścicieli.

Nad narożną częścią cmentarza góruje kolumna, na której umieszczono figurkę św. Heleny. Według miejscowej tradycji, spisanej przez Jerzego Ryxa, miała być wystawiona na pamiątkę bitwy ze Szwedami w 1656r. Znalazła się w obrębie cmentarza, gdy 1896r powiększono teren cmentarza. Kolumna stoi na sztucznie usypanym pagórku, który kryje groby rodzinne Ryxów: Bronisława, Feliksa, Izabeli, Michała. W okolicach Prażmowa miały miejsce liczne bitwy i

potyczki – w okresie „potopu” na miejscowym cmentarzu pochowano żołnierzy szwedzkich, w czasie powstania styczniowego stoczono tu bitwę między wojskami carskimi, dowodzonymi przez generała Mallera-Zakomelskiego i oddziałem powstańczym, dowodzonym przez Grabowskiego.

Pierwsze wzmianki o parafii w Prażmowie pochodzą z roku 1406. Znajdował się tu kościół drewniany, spalony w czasie działań wojennych w 1656 roku. Murowany kościół został wzniesiony na początku XIX wieku przez Piotra Czołchańskiego, dokończenie budowy i wystrój wnętrza ufundował Franciszek Ryx. W kościele pochowano zmarłych z rodziny Ryxów. Kaplice epitafijne zostały wmurowane w zachodnią ścianę zakrystii.

Walki z okresu II wojny światowej upamiętnia pomnik zamordowanym we wsi Piskórka.

Foto: Archiwum Urzędu Gminy Prażmów